

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	29.4.2008
Tekijä(t)	Maarit Jokinen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	81
Otsikko	Euroopan keskuspankki ja sen toiminnan legitimiisyys		
Ohjaaja(t)	Prof. Mika Widgrén		

Tiivistelmä

Euroopan rahapoliittisen integraation tie on ollut pitkä ja monimuotoinen. Useiden vaiheiden kautta on päädytty nykyiseen asetelmaan, jossa Euroopan keskuspankki (EKP) harjoittaa rahapolitiikkaa 15 valtion ja noin 320 miljoonan kansalaisen puolesta. Tutkielmassani pyrin selvittämään, onko EKP oikeutettu, legitiimi, hoitamaan rahapolitiikkaa miljoonien kansalaisten puolesta ja millä perusteella.

Käsittelen ensin Euroopan taloudellisen integraation historiaa aina tähän päivään asti. Pyrin perustelemaan vanhojen valuuttajärjestelmien sekä optimaalisen valuutta-alueen teorian kautta, miksi Euroopassa katsottiin rahaliiton olevan järkevä ratkaisu. Sen jälkeen siirryn käsittelemään EKP:a instituutina, jotta sen toimintaperiaatteet ja -tavat selkenevät. Otan myös huomioon rahaliiton laajenemisen. Seuraavaksi selvitän legitimiisyyden käsitteen konseptina ja lopuksi keskityn EKP:n toiminnan arviointiin, sen itsenäisyyden, tilivelvollisuuden ja avoimuuden kautta.

Euroopan keskuspankki on hyvin itsenäinen ja sen mandaatti perustuu Maastrichtin sopimukseen. Se ei saa ottaa vastaan neuvoja miltään taholta tai instituutiolta. Sille on myönnetty kaikki valta ylläpitää hintavakautta euroalueella. Päätävissä elimissä olevat edustajat ovat itsenäisiä ja heidän toimikautensa ovat pitkät. He toimivat koko euroalueen puolesta, eivätkä omien valtioidensa edustajina. EKP on tilivelvollinen kaikista sille Maastrichtin sopimuksessa määritellyistä tehtävistä ja ennen kaikkea rahapolitiikan toteuttamisesta euroalueella. Sen tulee siis perustella ja kertoa päätöksistään ja teoistaan Euroopan parlamentille ja sitä kautta Euroopan kansalaisille, joiden puolesta se harjoittaa rahapolitiikkaa. EKP:n itsenäisyys kuitenkin rajoittaa tilivelvollisuutta: EKP on tilivelvollinen ex post ja sitä voidaan arvioida lähinnä sen omien lausuntojen ja raporttien valossa. EKP:n avoimuus pohjautuu yleisön tarpeeseen pitää instituutio tilivelvollisena. Mitä avoimempi organisaatio on, sitä helpommin sen toimet ovat ymmärrettävissä ja ennustettavissa ja sitä uskottavampi organisaatio on. EKP:n avoimuus perustuu lähinnä sen strategian ja tavoitteiden tarkkaan selittämiseen. EKP on käytäntöjensä suhteen sulkeutunut eikä julkaise muita tietoja kokouksistaan kuin lopputuloksen. Yleisesti ottaen EKP:a voidaan kuitenkin pitää legitimiinä, mutta loppujen lopuksi legitimiisyys on subjektiivinen käsite ja tarkkailijasta riippuvainen.

Asiasanat	Euroopan keskuspankki, legitimiisyys, itsenäisyys, avoimuus, tilivelvollisuus
Muita tietoja	